

podova, kopajući bunare. Naišlo se čak na 5 slojeva mozaika jednog nad drugim.

Odavle se vraćamo kroz kapiju Porta Caesarea gore na gradske zidine. Nekoliko metara nakon početka novog zida vidi se mala gradska kapija (Porta suburbana), kroz koju vodi put do groblja kod crkve sv. Asterija. Zanimljiv je grčki natpis na vratnici ove kapije, koji je možda neki stražar urezao a u prijevodu glasi: »Gospode, pogledaj na nas!«. S gradskoga se zida može lijepo pregledati skupina istočnih iskopina crkvenih gradnja i njihovih sporednih zgrada. Jasno se ocrta samo biskupska crkva (Basilica urbana), iz prvih početaka 5 vijeka, sa širokom srednjom ladom, lijevo su ostaci krstionice (Baptisterium) i krizmene dvorane (Consignatorium). Desno se vide, ali ne tako pregledno, ruševine bazilike s ladom u obliku krsta, iz početka 6 vijeka. Pod ovim zgradama leže ostaci starije bazilike iz 4 vijeka s tri lade, a još dublje su, kako se čini, skromni ostaci najstarije kršćanske bogomolje grada Salone. Po svemu se može reći, da je to mjesto bilo ognjištem cijeloga kršćanskog života u Saloni, počevši od misionarskog rada Venancija pa sve do pro-pasti Salone (oko 620 g.).

Odavle na istok leže solinske Terme. Salona je imala nekoliko kupatila, što većih, što manjih, javnih i privatnih. Terme na istoku od bazilike, nijesu bile najveće, ali su najbolje očuvane. U sredini bijaše dvorište opkoljeno hodnikom i nizom stupova, gdje su kupači gimnasticirali u slobodnom zraku. Na sjeverozapadnom uglu nalazi se prostorija za svlačenje (Apodyteria) s niskom, uzidanom klupom. Velika apsida usred sjevernog dijela služila je za hladnjak (Frigidarium) s dobro očuvanim bazenom za hladnu vodu, koja je tekla iz posebne štrcaljke. Kroz dvije prostorije (po svoj prilici Tepidarium) stiže se u grijalište (Caldarium). Pod počiva na malenim stupovima od opeka, među kojima je strujao topao uzduh, koji je dolazio iz peći (Praefurnium). Topao uzduh je odlazio kroz naročite opeke za zagrijavanje (tubuli) duž zidova, tako da je ova prostorija, koja je služila za znojenje, imala pet ugrijanih ploha. Iz terma se ide popločanim putem od sjevera na jug, koji je biskup Petar u 6 vijeku dao pregraditi. (Njegovi se monogrami vide na glavicama i odlomcima arhitektura) i stiže se do iskopina privatnih kuća. U jednoj prostoriji natpis »S. Vincentius« na kamenom stupu svjedoči o kultu španjolskoga svetitelja. Pod gradskim zidinama je dobro očuvan vodovod, koji je grad Salonu snabdijevao dobrom pitkom vodom s izvora Jadra. Krajem 3 vijeka bio je sproveden nov vodovod za Dioklecijanovu palaču. Taj je vodovod obnovljen 1879 godine, te Splitu daje još uvijek dobru svježu vodu. Moderno stubište vodi opet gore na gradske zidine, a odavle na sjever kroz aleju čempresa do Tusculuma i grobljan-